

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. szeptember hó 16. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatali visszaélés büntette miatt ... vádlott ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. június hó 6. napján kihirdetett Kb.I.49/2016/2. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést megrovás intézkedésre enyhíti.

A katonai mellékbüntetés alkalmazását mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. június 6. napján kihirdetett Kb.I.49/2016/2. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.305.§ c) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntetében, ezért 200 napi tétel, napi tételenként 2.000,- ft, összesen 400.000,- ft pénzbüntetésre és 2 évre az őrnagyti rendfokozatba visszavetésre ítélte.

A tárgyaláson a katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott és védője három napi gondolkodási időt tartottak fenn, majd a törvényes határidőn belül a védő jelentett be fellebbezést felmentés érdekében.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.632/2016/1. számú átiratában arra tett indítványt, hogy az ítéltábla katonai tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

A védő előterjesztette fellebbezésének írásbeli indokolását, amelyben arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság a vádlottat az ellene emelt vád alól bűncselekmény hiányában mentse fel. Álláspontja szerint tévesen tartalmazza az ítélet, hogy a tárgyalótiszt ebben az esetben nem volt ügyfél, mert az ügy, amelyben segítséget kért a vádlottól épp a vállalkozó jogos érdekét sértette. Az ehhez kapcsolódó kérelem szóban is előterjeszthető. Kifogásolta a védő, hogy hiányos az ítélet indokolása, mert nem tartalmazza, hogy a tárgyaláson lejátszott felvételek melyik momentumát látta a bíróság konkrétan a célzatra utalónak. A tárgyalótiszt egy katasztrófavédelmi szempontból kiemelt kockázatu ingatlant kívánt megvásárolni, de az eladás előtt az eladó nem kívánta bemutatni a tűzvédelemre vonatkozó iratokat. Jogszerűen kaphatta meg tehát a tárgyalótiszt az iratokat, bár a vádlottnak előzőleg az erre irányuló kérelmet írásba kellett volna foglalnia. Az államigazgatásban az ügyfélbarát eljárás egy alapelv, és a jelen ügyben az iratok átadásából jogtalan előny, hátrány nem keletkezhett. Az eljárás természetesen nem tekinthető konzultációs eljárásnak, ezért mellőzni kell a katasztrófavédelmi főigazgató 17/2015. számú intézkedésére utalást. A jelen ügyben a kérelem írásba foglalása, és az illeték lerovása maradt el. Az illeték elmaradása azonban nem a vádlott jogellenes célja, hanem egyszerűen hibázásának eredménye volt. A vádlott egyrészt hanyag volt,

másrészt a jobb szintű későbbi ügyintézés érdekében akart segíteni. Törvényi tényállási elem hiányában bűncselekmény nem valósult meg.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a fellebbezés írásbeli indokolásában kifejtett álláspontját tartotta fenn. Kifejtette, hogy a cselekménnyről készült, hosszabb, vágatlan felvételtől kiderül, hogy a tárgyaló tiszt nem igazolta magát semmilyen okirattal, egyszerűen előadta, hogy mit szeretne. A vádlott örömmel vette, hogy olyan új tulajdonos lesz, aki érdeklődik a tűzvédelmi szempontok iránt. Előhozatta az iratokat, szakmailag átnézte azokat. Nem állapítható meg célzat a vádlott részéről, csak szabályszegés, nem igaz az, hogy jogtalan előnyt akart volna nyújtani. A védői álláspont szerint az adatállomány nem jogosulatlanul került átadásra. Szabálytalan volt, hogy a vádlott mellőzte az ilyenkor előírt eljárási rendet, és bürokrácia mentesen, ügyfélbarát módon járt el. Utalt arra, hogy a vádlott a híre alapján, a környék legprecízebb előadója volt. A jelen esetben hibázott, de az nem éri el a hivatali visszaélés szintjét, mert nincs célzatos jogtalan előny biztosítása. Hozzáfűzte továbbá, hogy mélységesen elítélendő az a durva provokáció, amelyet a jelen ügyben a Nemzeti Védelmi Szolgálat kifejtett, illetve, hogy a vádlott számára már kellő büntetés volt az is, amelyet a fegyelmi eljárás során kapott.

A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy több mint 20 éve hivatásos tiszt. Mindig a szakma szabályai szerint járt el. A munkájának jellegéből következik az ügyfélbarátság, a segítségnyújtás. Utalt arra, hogy örült annak, hogy egyáltalán a vállalkozót érdekelte a tűzvédelem, mint szempont. Előadta továbbá, hogy jelenleg már nem a hatósági osztály vezetője, a vezetői megbízását visszavonták.

A védő által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet, és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A tényállás megállapítása során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson elismerte, hogy a rá vonatkozó szabályokat megszegte. Vallomásai ennyiben ténybeli beismerésnek tekintendők. Vitatta azonban, hogy magatartásával bűncselekményt követett volna el. Védekezése szerint csupán hibázott, amikor a rá vonatkozó szabályokat megszegte, így magatartása csupán fegyelmi vétségnek minősül, nem pedig célzatos hivatali bűncselekménynek. Az elsőfokú bíróság kihallgatta még az ügyben B.J. tanút, aki mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson tett vallomásában alátámasztotta a szabályok megszegése tekintetében tett ténybeli vádlotti beismerést. Ugyanakkor a vádlotti védekezéssel egyezően mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson előadta, hogy a munkájuk során ügyfélbarát módon kell eljárni, illetve utalt arra, hogy az adott ingatlant megvásárolni szándékozó vállalkozó egy szabályszerű eljárás keretében, illeték ellenében hozzájuthatott volna az ingatlanra vonatkozó tervekhez, engedélyekhez. Az elsőfokú katonai tanács ítélete második oldal közepétől a negyedik oldal első bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért a vádlott ténybeli beismerését, a tárgyaláson kihallgatott tanúnak a ténybeli beismerést alátámasztó vallomását, a tárgyaláson bizonyítás anyagává tett videófelvételeket, illetve a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat fogadta el a tényállás alapjául.

A másodfokú katonai tanács a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel a vádlottnak a nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján a személyi körülményeit annyiban egészíti ki, hogy: „A vádlott 199... november 1-je óta lát el hivatásos szolgálatot. A jelen eljárásra figyelemmel az előjárója vezetői megbízását visszavonta. Így jelenlegi beosztásának megfelelően őrnagyi rendfokozatot visel.”

Az elsőfokú bíróság által megállapított, és a másodfokú katonai tanács által ekként kiegészített tényállás mindenben megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést vádlott bűnösségére, és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett a Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor ... vádlott bűnösségét a Btk.305.§ c) pontjába ütköző hivatali visszaélés büntetében állapította meg.

A Btk.305.§ c) pontjában foglaltak szerint hivatali visszaélést követ el az a hivatalos személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon, vagy jogtalan előnyt szerezzen hivatali helyzetével egyébként visszaél.

Az elsőfokú katonai tanács ítélete 4. oldalán fejtette ki a vádlott cselekményével kapcsolatos jogi álláspontját. Helytállóan utalt arra, hogy a vállalkozó, a tárgyalótiszt, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény szerint nem minősül ügyfélnek. Helyesen rögzítette továbbá azt is, hogy a Ket. 69./A., 69/B- §-ában írt rendelkezések a vádlott részéről egyértelműen és szándékosan megszegésre kerültek. Az ügyfélnek nem minősülő, adatot megismerni kívánó személyre vonatkozó szabályokat nem tartotta be. Helytállóan utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy a 17/2015. Katasztrófavédelmi Főigazgatói intézkedésnek a jelen ügyben nincs relevanciája. Nem kétséges, hogy egyébként a vádlott beosztásánál fogva a jogszabályokban írt feltételek megtartásával jogszerűen közölhet adatokat, illetve adhat ki iratokat. A hatósági jogkörében azonban a jelen ügyben ezzel a hivatali helyzetével visszaélt, azt nem rendeltetésének megfelelően használta fel. Nem kétséges, hogy a vádlott a jogtalan előnyben részesítette a vállalkozót egyrészt azzal, hogy az mentesült az illetékfizetési kötelezettség alól, de különösen azzal, hogy a törvényben előírt formalizált eljárás megkerülésével jutott hozzá az adatokhoz, dokumentumokhoz. A vádlottnál pedig a jogellenesség tudatát, illetve az egyenes szándékát, célzatát egyértelműen bizonyítja, hogy gondoskodott arról, hogy a fénymásolás olyan módon történjen, hogy azon a katasztrófavédelem iktató bélyegzője és az aláírás ne látszódjon.

Az elsőfokú bíróság helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket, melyek közül az enyhítő körülményeket a másodfokú katonai tanács azzal egészíti ki, hogy: A jelen ügy kapcsán a vádlott vezetői megbízása a fegyelmi eljárásban már visszavonásra került. Továbbá enyhítő körülményként kell értékelni azt is, hogy a vádlotti magatartásra nem valós élethelyzetben, hanem megbízhatósági vizsgálat keretében került sor.

Ezért a másodfokú bíróság a felsorolt körülményekre, valamint a vádlotti magatartás ténylegesen kisebb tárgyi súlyára figyelemmel arra a következtetésre jutott, hogy a cselekmény az elbíráláskor már olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy a törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása, vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen a terhelttel szemben. Ennek megfelelően a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést megrovás intézkedésre enyhítette, a Btk.64.§-ban írt rendelkezés alkalmazásával. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a terhelttel

szemben ez az intézkedés is megfelelően szolgálja a Btk.79.§-ban írt büntetési célokat, ezért értelemszerűen a katonai mellékbüntetés kiszabását mellőzte.

A katonai tanács ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai folytán - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2016. szeptember hó 16.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
előadó bíró

Dr. Szabó Éva hb. alezredes sk.
bíró

A Szegedi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2016. szeptember 16.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül
Iván Erika
bírósági ügyintéző